

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Nenechte se zmást mým tělem, vypadám sice jako had, ale patřím k ještěrům z čeledi slepýšovitých. Mým blízkým příbuzným je tedy náš slepýš křehký. Ohoz, teda jako zbarvení, mám tmavě žluté až hnědé. Na hlavě mám trochu přeliv, takže je vždy světlejší než zbytek těla. Dorůstám do délky až 140 cm a vážím 250 – 500 g. Vyhrál jsem tak soutěž o největšího a nejmohutnějšího ještěra Evropy. Pod šupinami mám „krunýř“ z kostěných destiček, který mě chrání, ale snižuje moji ohebnost. Aby se mohlo moje tělo alespoň trochu roztahovat, mám toto „brnění“ po stranách těla přerušeno výraznou rýhou. Na rozdíl od hadů mám (stejně jako slepýš) pohyblivá oční víčka a můžu si mrkat, jak chci, heč. Za hlavou si můžete všimnout ušních otvorů, to hadi žádné uši nemají a neslyší. U kloaky (tj. společný vývod trávicí, vylučovací a rozmnožovací soustavy, mají ji např. i ptáci) mám drápkovité pahýlky dlouhé 2,5 mm – pozůstatky zakrnělých nohou. Aktivní jsem ve dne a rád se vyhřívám, proto vyhledávám prosluněné kamenité biotopy, vždy v dosahu vody. Hibernuji (zimuji) od listopadu do března. Nejsem agresivní a útočný, ale jak mi něco hodně neseď, tak v obraně kousnu nebo i hodím bobek. Zato ocas odhazují fakt výjimečně. Mám to pak totiž horší než ještěrky, mně dorůstá pomalu a ne úplně. Námluvy mívám bouřlivé a naši kluci (samci) se kvůli holkám (samicím) i poperou. Během června a července pak samice kladou do dutin v zemi nebo pod velkými kameny 6 – 15 vajíček a chrání je. Zhruba po 45 – 55 dnech se líhnou šedá a příčně pruhovaná mláďata. Chutnají mi hlemýždi, hmyz, ještěrky a hlodavci. Kdybyste mě v přírodě chtěli vidět, museli byste se vydat do oblastí jihovýchodní Evropy až Střední Asie. No ale blíž to budete mít u nás v zoo do pavilonu Terárium:-). Těším se na Vás.

Hele a viš teda už, co je to ta kloaka a hibernace? Jestli jo – seš borec, jestli ne – hoď oko výš!

Váš BLAVOR ŽLUTÝ

kalendář akcí 2020

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se. V případě nepříznivého počasí může být akce zrušena nebo přesunuta na jiný termín. Informace o akcích na tel: 387 002 211; 724 113 797 (pouze pracovní dny 8 - 15 hod) nebo emailem info@zoohluboka.cz

Změna programu vyhrazena.

ŘÍJEN

31. 10. - STRAŠIDELNÁ ZOO

Přijďte ve strašidelných kostýmech a hlavně s sebou vezměte dobrou náladu a chuť se bavit.

PROSINEC

5. 12. - ČERTI V ZOO

Navštivte s námi „peklo“ a projděte se mezi čerty.

7. 12. až 10. 1.

VÁNOČNĚ NASVÍCENÁ ZOO

Přijďte pozorovat zvířata po setmění a přitom zažít pohádkovou atmosféru tisíců rozzařených světylek.

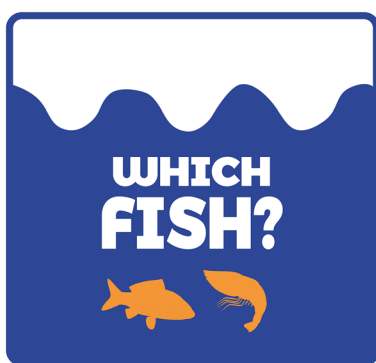
24. 12. - ŠTĚDRÝ DEN V ZOO

Štědrý den si můžete užít i v naší zoo. Společně budeme krmít zvířátka, zazpíváme si koledy a každý dětský návštěvník si odnese malý dárek.

„Kdyby ryby“ - tak zní ve volném překladu název nové ochranné kampaně EAZA (Evropské asociace zoo a akvárií) „Which fish“, ke které se Zoo Hluboká připojila. Je zaměřena na mořské živočichy (ryby, žraloky, krevety, humry, ústřice...) a udržitelný rybolov. V současné době dochází k devastaci mořských ekosystémů, a pokud vše půjde stejným tempem, může dojít již v roce 2050 k jejich kolapsu.

Kdyby ryby?

Oceány pokrývají přibližně 70 % povrchu naší planety a mají pro život na Zemi klíčový význam. Uvolňují do atmosféry obrovské množství kyslíku a poskytují zdroje milionům lidí. Řada lidských činností jako např. nadměrný rybolov, destruktivní rybářské metody, znečištění moří a klimatické změny mohou tuto významnou část planety ohrožovat. Ryby a bezobratlí jsou pro člověka základní potravinou a zdrojem příjmu lidí žijících zejména u pobřeží. Ryby patří mezi jedno z nejprodávanějších zboží na světě a spotřeba rybiho masa se pohybuje kolem 20 kg na osobu (v České republice kolem 5 kg). Rybolov má starobylý původ a využívá nástroje a zařízení, které se vyvíjely celá staletí, přičemž se přizpůsobovaly jednotlivým loveným

chodním pobřeží v Kanadě. Zde kolaps nastal během pár desítek let. Od 50. let 20. století začali rybáři v této oblasti lovit s pomocí nové techniky (radary, sonary, navigační systémy aj.). To jim umožnilo lovit v rozlehlejších oblastech po delší dobu a ve větších hloubkách. Největší výlovy byly zaznamenány v 70.-80. letech a roce 1992 došlo téměř k vymizení celé populace. Tresky byly loveny rychleji, než se stíhaly rozmnožovat. Byl tedy vyhlášen zákaz lovu a celý obchod a průmysl v této oblasti založený na lovu ryb se zhroutil. Lidé přišli o práci, a buď se museli odstěhovat, nebo přeorientovat na jiný způsob obživy. Ani nyní (po téměř 30 letech) se populace tresky obecné nevzpamatovala úplně.

Cílem kampaně „Which Fish“ je tedy upozornit na problematiku nadměrného rybolovu a podpořit ochranu obchodně využívaných mořských druhů organismů. Zaměřuje se také přímo na zoologické zahrady a akvária. Mořské ryby a další mořští živočichové jsou totiž využíváni i ke krmení zvířat. Nejen těch chovaných v zoologických zahradách, ale jsou součástí i krmiv pro naše domácí mazlíčky.

Co můžete udělat Vy? Zařadte častěji do svého jídelníčku sladkovodní druhy ryb chované v místních rybnících. U mořských ryb a bezobratlých živočichů upřednostňujte druhy lovené udržitelným způsobem. Při nákupu upřednostňujte výrobky obsahující udržitelné druhy mořských živočichů lovené šetrným způsobem (poznáte podle loga na obale).

Treska obecná

druhům. Kromě lovu harpunou se však žádná rybářská technika nevyhne odlovu jiných nechtěných druhů. Ročně je tak zbytečně vyhozeno 72 milionů tun vedlejších úlovků. Největším nebezpečím nadměrného rybolovu je narušení ekologické rovnováhy. A to je přesně to, co se děje. Populace mnoha druhů se zmenšují. Podle některých odhadů bylo ve druhé polovině 20. století vyhubeno 90 % velkých predátorů v mořích. Jedním z důsledků je potom naopak zvětšení populací jiných druhů, kterými se tyto predátory živili. A to zase snižuje jejich vlastní zdroje potravy a nutí je hledat jiné. To způsobí řetězovou reakci s nepředvídatelnými následky.

Aby byl rybolov udržitelný, musí se zohlednit několik hledisek. Ryba musí mít možnost rozmnožit se minimálně jednou za život. Je tedy nutné respektovat minimální velikosti ryb určených pro lov. To by mělo zaručit, že budou loveni pouze dospělí jedinci, kteří se již rozmnožili. Do rybolovu je také nezbytné začlenit taková lovná zařízení, která snižují vliv na mořské organismy a ekosystémy. Příkladem toho, jak dlouho trvá obnova nadměrně vyloveného druhu, je treska obecná na vý-

Zpracování ryb

školní výpravy do zoo

ZOOBOX

Chcete si zoo projít se třídou sami?

Chcete být v zoo samostatní nebo už jsou programy ve vybraném termínu obsazené? Připravíme Vám po domluvě na pokladnu samoobslužný učitelský balíček - **ZOOBOX**. Obsahuje pracovní listy, manuál pro učitele, pomůcky a různé přírodniny pro zpestření návštěvy zoo. Je vhodný pro **1. stupeň ZŠ (3.- 5. třída)** a **2. stupeň ZŠ**. V současné době si můžete předem rezervovat samoobslužný **ZOOBOX** na téma **Život ve vodě**, který Vás provede **8 stanovišti se zvířaty**, jejichž život je spojen s vodním prostředím. Zapůjčení zooboxu je zdarma. **ZOOBOX objednávejte telefonicky na 602 390 355 nebo přes objednávkový formulář na www.zoohluboka.cz/zoobox-ucitelsky-balicek**

novinka

novinky ve zkratce

To teda koukám jak... výřeček:-)

Máme radost, že se letos po 9 letech podařil odchov výřečků malých. Je to naše druhá nejmenší sova, která měří pouhých 20 cm. Výřeček malý má maskovací opeření v barvě kůry a jeho potravou je převážně větší hmyz, občas drobní ptáci a myši. Patří mezi kriticky ohrožené druhy naší přírody. Mláďata i s rodiči můžete vidět v expozici sov.

Nová pouštní fešanda

Kocour kočky pouštní má novou kočičku. Přijela za ním z francouzské Zoo Mulhouse. Zatím si na sebe zvykají, ale už teď se shodnou dobře, jestli to nebude tím, že sameček k nám dorazil také z Francie:-)

Mezi samcem a samicí není ve vzhledu výrazný rozdíl. Je to samotářský žijící kočka s noční aktivitou. Den přechází v zemních děrách písečných dun. Mezi její nepřátele patří hlavně velcí draví ptáci a hadi. Její metabolismus je tak úsporný, že potřebu vody uhradí z kořisti nebo vzdušné vláhly (rosa).

Hrabu, hrabeš, hrabeme

Koncem loňského roku jsme do zoo přivezli nový pár surikat. Samec je ze Zoo Na Hrádečku a samička ze Safari parku Dvůr Králové. Doufali jsme, že se rozmnoží a stanou se základem nové skupiny surikat. A povedlo se! 4 mláďata už rychle svou velikostí dohání rodiče a dělají čest svému druhému jménu - „hrabačka“.

Nečekaný vydří boom

Přestože to nebylo vůbec v plánu, 9. 7. 2020 přesně po dvou měsících, se letos již podruhé rozšířila vydří rodinka. Zároveň je to historicky teprve druhý odchov vyder říčních, které v zoo chováme od roku 1992. Mláďatům se daří dobře, a protože při hře se všichni učí nejlépe, nenechají vydřata svoje maminky chvíli v klidu:-)

Vydra říční je samotářským zvířetem, v párech žije pouze krátce v období námluv a páření. To probíhá převážně na jaře, vydry se však mohou rozmnožovat v kteroukoliv roční dobu. Samice bývá březí 59 - 63 dní. V jednom vrhu se rodí ve skryté noře obvykle 1 - 4 mláďata, nejčastěji dvě. Slepá mláďata prohlédnou přibližně po měsíci, do vody poprvé vstupují po 2 - 3 měsících. Zpočátku jsou na matce naprosto závislá. Zůstávají s ní přibližně rok a postupně se osamostatňují.

Už jsme smečka

Začátkem června se rozrostla i rodina vlků eurasijských. S trochou trpělivosti můžete 2 vlčí slečny s jejich rodiči pozorovat v jejich zalesněném výběhu, kde mají dostatek úkrytů. Doba rozmnožování vlků spadá do jarních měsíců. Po 63 až 65 dnech březosti rodí vlčice v zemním úkrytu 1 - 8 slepých mláďat. Vlčata prohlédnou mezi 11 - 15 dnem života a z doupěte vylezou poprvé asi po 3 týdnech. O mláďata pečují i samci a často i ostatní členové smečky. V přírodě se vlk dožívá 13 - 16 let.